

Душа Ніколь

Ніколь — талановита скульпторка. За молодості вона одружилася й народила доньку Лізу, але все скінчилося розлученням. Ніколь так і не змогла влаштувати особисте життя. Усе йшло шкереберть... До зустрічі зі своїм першим і справжнім коханням. Пристрасть спалахнула між Ніколь і Русланом незгасним вогнем.

Однак минуле повертається із чорною звісткою. Жінка дізнається, що дванадцять років тому народила двійню: дівчинку та хлопчика. Ніколь будь-що прагне зустрітися з сином, з яким її розлучили. Проте постає перед вибором: виправити колишні помилки чи жити щасливим майбутнім. А минуле приховує чимало таємниць...

СВІТЛАНА
ТАЛАН

Душа Нікомь

КСД

СВІТЛАНА
ТАЛАН

СВІТЛАНА ТАЛАН

— —
Душа Нікомь

РОМАН

ХАРКІВ **КСД**
2023

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2023

ISBN 978-617-12-9994-8 (epub)

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Талан С.

Т16 Душа Ніколь : роман / Світлана Талан . — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2023. — 304 с.

ISBN 978-617-12-9890-3

Ніколь — талановита скульпторка. Багато років тому вона одружилася й народила доньку Лізу, але все скінчилося розлученням. Ніколь так і не змогла влаштувати особисте життя. Усе йшло шкереберть... До зустрічі з її першим і справжнім коханням. Пристрасть спалахнула між Ніколь і Русланом незгасним вогнем.

Проте минуле повертається із чорною звісткою. Ніколь дізнається, що дванадцять років тому вона народила двійню — дівчинку й хлопчика. Жінка будь-що прагне побачити сина, з яким її розлучили. Але доля має свої плани. Життя поставить Ніколь перед вибором: виправити помилки минулого чи жити щасливим майбутнім. Однак минуле має чимало таємниць...

УДК 821.161.2

© Талан С. О., 2022

© Depositphotos.com / serezniy, обкладинка, 2023

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2023

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2023

Від автора

Часто сюжети нових романів у мене з'являються в дорозі. Чому так? Я не знаю. Може, тому, що безмежно люблю мандри? Саме в дорозі, коли ми їхали із сином автівкою, склалися пазли багатьох творчих задумів, навіть тих, про які не думала, а спогади спливали в пам'яті й лягали в сюжет. Так було й одного вересневого дня.

Ми із Сергієм їхали на Сумщину, милуючись неймовірними барвами осені, згадували інші наші поїздки. Безмежно люблю такі подорожі своїм авто, коли ти не залежиш від провідника потяга, зупинок, пересадок та інших попутників! Можна зупинитися, де бажаєш, відпочити, попити кави, роздивитися те, що привернуло увагу. Сергій згадав, як ми з ним якось їхали на захід України й нам довелося в Києві чекати на поїзд до самого вечора. Щоб скоротати час, ми гуляли Хрещатиком. Було спекотно, ми купили морозиво та знайшли вільну лавку в тіні, присіли біля жінки, якій на вигляд було років п'ятдесят, проте вона виглядала дуже добре й було в ній щось таке привабливе, по-справжньому українське, рідне. Ми познайомилися з нею, розговорилися, і зав'язалася тривала бесіда.

Не є новиною те, що частенько подорожні можуть розкритися зовсім незнайомій людині, бо знають, що шансів ще раз зустрітися на життєвій ниві мало. Так було й у нашому випадку. Жінка сказала:

— Їздила на зустріч зі своєю племінницею, якій вже за тридцять, але я навіть не знала про її існування.

Я не хотіла лізти в душу й розпитувати, як так могло трапитися, але жіночка сама повідала свою історію. З часом я забула цю зустріч, але розмова в дорозі із сином повернула нас у той осінній день.

— Така цікава історія, а ти про неї не написала! — незле дорікнув мені Сергій.

— І справді! Чому?! — поставила я собі запитання.

Залишок дороги ми згадували подробиці розповіді незнайомки, одразу зрозумівши, що почута історія варта того, щоб описати її в новому романі. Ми не поспішали, тягнули час, щоб нічого не випустити з розповіді, іноді зупинялися, пили чай, каву, забувши про їжу. Історія випадкової знайомої перепліталася з деякими розповідями моїх читачів та читачок, вписувалась у сюжет. Приїхали на Сумщину

вже з повністю завершеною фабулою для нового роману. Звичайно, потрібно було ще допрацювати, зосередитися на деталях і героях роману другого плану, але основа сюжету вже була готова. Я змінила всім прототипам імена та прізвища, місця їхнього проживання, декому — професію та посаду.

Коли ми із сином, стомлені з дороги, але щасливі, уночі вийшли на подвір'я, щоб подивитися на яскраві світні зорі, я подякувала йому за те, що нагадав ту нашу подорож. Сергій запитав, чи пам'ятаю я останнє з розповіді незнайомки. Так, я згадала:

— Усе життя ми намагаємося вдосконалитися, навчитися на чужих помилках і все одно наробимо купу своїх. Ми втрачаємо дорогоцінний час, бо частину свого життя живемо у світі ілюзій, який самі собі створюємо.

Сьогодні в лікарню везли закривавлену Душу,
Вона по живому вбивала кохання в собі.
Байдужістю хтось її, певно, на крок цей примусив.
І Янгол відчув, що безсилий він в цій боротьбі.
Диявол-хірург підійшов, пацієнтку оглянув,
І з кригою в голосі виніс він вирок Душі:
— Коханням уражене тіло спасати не стану.
Лише ампутація. Сили уже на межі...
Не став зволікати, безбожно і так монотонно
Він Душу холодним ножем на столі розтинав.
Доволі жорстоко, без жалю і безцеремонно
Він шмат за шматком кохання з Душі видаляв.
— Догралась? — крізь зуби цідив він тихенько й сердито.
А сам без упину частинами серце кромсав.
І Янгол відчув, що не може його зупинити,
Коли він від серця найбільшу частину відтяв.
Жахлива картина... Нелегко було це зробити.
Диявол запевнив, що так він життя рятував.
Коли він закінчив, тихенько сказав: — Буде жити.
Кохати не зможе... — і скальпеля в урну поклав.
А Янгол від болю упав, не бажаючи жити,
І зболену Душу він, ледве живий, обійняв:
— Тепер невідомо, чи вистачить сили любити,

Коли сам Диявол жорстоко любов видаляв...¹

¹ Вірш Олі Будчук. (Тут і далі прим. авт.)

Частина перша

Ніколь прокинулась, згадала, що сьогодні не потрібно нікуди поспішати. Її батько забрав доньку Лізоньку з її подружкою Христиною до себе на кілька днів, до того ж лишалося ще чотири дні зимових канікул. Ніка все ще перебувала під враженнями сну: їй наснився квітучий сад за вікном, коли всі дерева вкриті ніжною біло-рожевою піною з пелюсток. Від тихого лагідного подиху весняного вітерцю пелюстки м'яко злітали з дерев, вкривали ніжно-зелену поросль густої трави. Сон був настільки реальним, що Ніколь навіть чула монотонне гудіння бджіл, що кружляли серед віття дерев. Жінка лежала із заплющеними очима — так хотілося продовження чудового спокійного сновидіння. Їй здалося, що вона досі чує, як дзижчать бджоли, прислухалась — ні, то інший звук. Ніколь розплющила очі й одразу примружилася — навколо все було заляте яскравим сонячним світлом, яке сміливо увірвалося крізь великі панорамні вікна, що виходили в сад.

«То тріщать дрова в каміні, — подумала жінка, зрозумівши, звідки йде звук. — Варя потурбувалася, поки я спала, знає, що люблю прокидатися, коли тепло йде від каміна й чути оте чарівне “трісь-трісь!”. І як їй вдається все робити по дому так безшумно?»

Варя, хатня робітниця, працює та живе в будинку, скільки себе пам'ятає Ніколь. Батько розповідав, що коли вони чекали народження доньки, їм знадобилася помічниця, яка б могла жити в них і добросовісно виконувати домашні обов'язки. Після розміщення оголошення до них прийшла Варя, тоді ще молода жінка з більмом на лівому оці. Через фізичну ваду вона не могла знайти собі роботу, і батьки Ніколь взяли її з випробувальним терміном, а вийшло так, що помічниця стала повноцінним членом родини й лишилася в них надовго. У дитинстві Ніка називала її тітонькою Варєю, батько ставився до неї, як до рідної людини, хоча жінка й досі виявляла скромність, стриманість і скритність. Ніколь кілька разів намагалася розпитати, звідки вона, де її родина й чому не влаштувала своє особисте життя, але жінка то відмовчувалася, то жартувала, що її життя зовсім не цікаве. Варя любила її по-материнськи, а коли в Ніколь

народилася Ліза, то з часом дівчинка почала називати хатню помічницю бабусею.

Ніколь відкинула вбік ковдру, швидко підвелася з широкої зручної тахти, накинула халатик і підійшла до вікна своєї майстерні. За ним — справжня зима, яка приспала дерева, турботливо й обережно огорнувши кожне теплою білосніжною ковдрою. Сонячні промені ковзнули згори донизу, розбилися на дрібнісінькі скалочки, і від того все блискотіло, мигтіло білим, голубим кольорами, оббризкуючи все навколо неймовірною красою. Ранкове веселе зимове сонце хлюпнуло в душу Ніколь щось радісне, обнадійливе, піднесене, гарне, як саме життя, що не можна не любити. Жінка зупинила погляд на сніговому покрові, що зробив лавку, схожу на білу фортецю. Небо за ніч дбайливо засипало землю лапатим снігом, роблячи ковдру ще теплішою та пухкішою. Дереву в саду мирно притихли й спокійно спали, чекаючи весни. Сад посадили мати з батьком, коли народилася в них єдина донька Ніколь. Дереву було вже понад тридцять років, вони зістарілися, але ніхто навіть не думав вирубати вишні, черешні, яблуньки, груші та абрикоси, щоб замінити їхнє місце сучасним ландшафтним дизайном. Садівник Павло старанно обрізав старі гілки, щоб дерева змогли оновитися й надалі радувати добрим врожаєм.

Щойно Ніколь згадала садівника, а він вже прийшов до саду й почав широкою совковою лопатою розчищати від снігу доріжки. Жінка поглянула на годинник над каміном — була восьма ранку. Ніколь звечора закінчила роботу над ескізом, а ознайомитися з ним замовник мав прийти до майстерні о першій після полудня. Зазвичай вона відправляла ескізи електронною поштою, але іноді люди бажали обговорити роботу особисто з нею, і сьогодні був саме такий випадок. Ніколь отримала замовлення від заможного подружжя, яке довго не мало дітей, а коли ошчасливилася появою донечки, то не знало, що радість буде в них швидкоплинна — дитинка померла за три місяці після народження. Убиті горем батьки за пів року вирішили поставити на могилі дівчинки не важкий гранітний пам'ятник, а скульптуру зростом померлої донечки з її реальним обличчям і невеличкими крильцями за плечима. Для цього батько немовляти приніс кілька фотографій, і Ніколь зробила ескіз статуї дитини. Їй завжди важко давалися такі роботи, і не тому, що не вистачало хисту, досвіду чи таланту, — було боляче в душі так, ніби то була її власна втрата.

Ніколь не повертала голови, аж поки почула тихе шаркання капців хатньої робітниці.

— Доброго ранку, дитинко! — привіталася Варя. — Я вже приготувала сніданок.

— В-в-ітаю, т-т-ітонько! — промовила привітно жінка, затиноючись, і пообіцяла, що незабаром прийде поїсти. — Тільки мені не с-с-ипте багато, — попросила вона.

Ніколь була заікою. Їй було сім років, коли в цій самій майстерні дівчинка пережила великий стрес і з того часу почала заїкатися. Коли була дитиною, то потерпала від того, що однолітки насміхалися з неї. Ніколь намагалася менше говорити, щоб не відчувати свою несхожість на інших, а коли стала дорослою, самодостатньою, упевненою в собі, то взагалі перестала звертати увагу на свою ваду.

— Гарзд! — промовила Варя, подарувавши жінці погляд, сповнений любові та ніжності. — Знаю, що їстимеш, як горобчик, але я зробила все можливе — сніданок корисний і смачний.

— Я н-не сумніваюсь! — відповіла Ніколь.

Поснідавши, вона вдягнула шубку, чобітки, зупинилася біля дзеркала на всю стіну. На неї дивилася жінка в розквіті сил, свіжа, з виразом лагідності й деякої навіть дитинності на обличчі. Видовжене лице з вилицями, що природньо виступали, обрамляло темне блискуче волосся, яке сягало плечей. Від природи воно було в Ніколь густе, цупке й не потребувало особливого догляду. На високе чоло спадала гривка, без якої жінка себе не уявляла, хоча подруга радила її прибрати, бо нібито Ніка з такою зачіскою схожа на дівчисько. Ніс рівний, гарної форми, губи пухкі, а широко розкриті мигдалеві очі в обрамленні пухнастих вій дивилися на жінку з люстерка довірливо й по-доброму. Ніколь покрутила в руках помаду, розмірковуючи, чи варто фарбувати губи, згадала, що надворі зимно, провела нею по губах, залишивши вишневий блискучий колір.

— А шапка? — стиха озвалася Варя, спостерігаючи за Нікою. «Як же вона схожа на свою матір! Лише колір волосся інший», — майнула в неї думка, але жінка промовчала, щоб зайвий раз не нагадувати Ніколь про рідну людину. — Надворі мороз тріщить, а вона зібралася йти без шапки! — незле дорікнула помічниця.

— Я на автівці, — відповіла Ніколь, поправляючи шалик.

— Знаю я твою машину! Зараз покинеш її та будеш ходити по холоду й соплі морозити!

— Т-т-тітонько, ви як у д-дитинстві нагадуєте! — усміхнулася Ніколь і, не чекаючи відповіді, підійшла, обійняла жінку, чмокнула в щоку, на якій уже прорізалися боріздки зморщок. — Люблю вас!

— І я тебе, сонечко! — промовила Варя. — Але без шапки не пуцу!

Ніколь натягнула на голову в'язану білу шапочку, схопила сумочку й швидко вийшла з будинку. Вона із задоволенням зауважила, що Павло ретельно очистив подвір'я від снігу й навіть позмітав його з машини. Улюблений жовтий «Фольцваген-жук», подарунок батька, - чекав на неї. Коли тато запитав, якого кольору Ніколь хоче мати автівку, вона відповіла: «Тепленького!» Чоловік не мав сумніву, що донька відповість приблизно так. Вона була незвичайною людиною, про таких говорять: «Не від світу цього». Творча натура, вразлива, чуттєва, жила своїм життям, де є лише її професія скульптора й донька Ліза. Тож батько вже звик до дивацтва Ніколь, яка могла плакати над зламанною улюбленою квіткою або заявити, що слухала розповідь вітру.

Варя також вийшла із дому, накинула шаль на плечі та спостерігала з ганку. Ніколь підійшла до автівки, що звично пікнула сигналізацією, але жінка не поспішала їхати. Вона завмерла на місці, немовби вслухаючись у якісь звуки.

— Щось не так? — озвалася Варя.

Ніколь ніби не чула її голосу, і жінка повторила запитання.

— С-сьогодні так незвично с-скрипить сніг! — ніби отямившись, промовила Ніка. — Т-така тиша, що навіть ч-чути, як осідає замет. С-сніжинки ніби ут-т-рамбовуються, але то не так! Вони лише щільніше п-притуляються одна до одної, горнутья, як рідні сестрички!

Варя не стала перечити чи доводити, що таке не може людина чути, але то була їхня Ніколь — така люба, чуттєва, добра й не така, як усі.

Ніколь припаркувала авто біля парку, зателефонувала подрузі — у неї ще був вільний час до зустрічі із замовником. Марина мала свій салон краси «Венера», де працювали наймані фахівці, але двічі на тиждень жінка обслуговувала віп-персон, які бажали наводити красу особисто в Марини, і сьогодні був саме такий день.

— Ніко, у мене зранку був лише один клієнт, тож я вільна, як пташка в небі! — заторохтіла подруга. — Я так розумію, що ми можемо

зустрітися? Коли? Зараз? Ідемо на каву?

Ніколь не залишалось нічого, як сказати «так!», і подружки домовилися зустрітися в кав'ярні за пів години. Не бажаючи їхати автівкою далі, Ніка вирішила пройтися парковою алеєю, де були встановлені статуї її авторства. Жінка прискорила ходу, побачивши перед собою чотири колони. Колись тут був один із входів до міського парку й ці колони були частиною арки, яка давно зруйнувалася, і з часів СРСР живими залишилися лише колони. Їх планували прибрати, щоб не псували естетичний вигляд, але саме тоді Ніколь побувала в Греції та Афінах, побачила залишки храму Зевса Олімпійського. З розповіді екскурсовода вона дізналася, що його будівництво почалося в VI столітті до н. е., тривалий час не було завершено, і в римську епоху ця споруда була найбільшою в Греції. Колись там був храм із мармуру, який видобували з гори Пантелус. Довжина пам'ятки сягала дев'яносто шість метрів. Спочатку храм мав 104 сімнадцятиметрові коринфські колони, а зараз лишилося лише п'ятнадцять. Багата уява Ніколь одразу змалювала монументальний і дійсно вражаючий храм царя богів Зевса. Вона не могла відірвати погляду від величних мармурових колон, аж поки згадала, що в місцевому парку є також залишки колон, які так нагадують ті, що були перед нею.

— Можна зробити алею богів Давньої Греції! — осяяла її думка. — Залишити біля входу колони, відреставрувати їх, пофарбувати в колір білого мармуру, а далі — статуї! Це буде неймовірна окраса міста й улюблене місце відпочинку містян!

Повернувшись на батьківщину, Ніколь у короткі терміни зробила грантовий проект, подала його на конкурс і отримала схвальну відповідь, а невдовзі й фінансування. І саме цей перший великий проект приніс юній скульпторці славу й визнання, тому алея Давньої Греції й досі залишалася одним з улюблених місць Ніколь.

Жінка йшла розчищеною від снігу алеєю парку, а обабіч від неї — навічно застигли творіння її рук. Величний Зевс на Олімпі завмер, гордо й сміливо піднісши голову. Сніг припорошив статую так, що майже не було видно виразу обличчя давнього бога, а навколо — засніжені дерева, які стояли тихо й задумливо. Далі — прекрасні три Німфи, які водили хоровод і раптом завмерли на місці, скам'яніли,

немов чекаючи музик, щоб із першими звуками мелодії знову пуститися у веселий танок.

Ніколь не могла не зупинитися й не привітатися з богинею Герою — дружиною Зевса. Гарна, волоока, лілейнорука, з-під вінця якої спадає хвилями красиве кучеряве волосся. Зараз Ніколь не могла бачити її погляду, але знала, якою спокійною величчю горять її чарівні очі.

На мить затримавшись біля кожної скульптури, жінка віталася з ними. Для неї статуї були не лише творінням її рук — вони були частиною її життя. У кожну з них вона вклала не лише свій труд, а й вдихнула життя, як це робила колись її мати. Ніколь добре пам'ятала, як мама, завершивши роботу над скульптурою, підходила до неї та тихо дихала, немовби передаючи свій подих створеному образу. Маленька Ніколь запитувала, що вона робить.

— Даю їй частинку своєї душі, — відповідала жінка.

— Але ж вона все одно не зможе дихати! — сміялася дівчинка.

— У ній залишиться моя душа, отже, вона житиме, — казала мати.

Згадавши рідну людину, Ніка зітхнула й поспішила піти з парку.

Ніколь подобалася невеличка кав'ярня, де було затишно й тихо. Вона не любила заклади, де гриміла музика і, щоб почути співбесідника, треба було витягувати до нього шию та самій волати так, що чули всі присутні поруч. Приглушене світло, аромат запашної кави, ванілі від смаколиків — усе навіювало спокій і бажання затриматися за чашкою кави, яку тут добре готували.

— Як щод-до Різдва? Ви п-прийдете до нас на в-вечерю? — запитала Ніколь подругу.

— Хто це «ми»?

— Уся родина Ч-чемратів.

— Родина? — Марина сумно всміхнулася. — Живемо нібито родиною, але часом мені здається, що її в мене немає. Ярик і раніше вдома бував лише вечорами, а останнім часом узагалі... То він на роботі допізна, то в офісі залишається на ніч. Один дзвінок на день, щоб спитати, як ми з донькою, більше схожий на знак увічливості, ніж на турботу голови родини.

Ніколь почала говорити, що, можливо, Марина перебільшує, бо Ярослав має свій бізнес, який потребує великої віддачі та забирає чимало часу. Нагадала подрузі, що чоловік її не ображає, не випивоха

й любить їх із Христинкою, хоча Ніколь і сама відчувала, що справжньої міцної родини й раніше в Марини не було й зараз немає. Ніка хотіла підтримати товаришку, довго говорила, а потім відчула деяку огиду до самої себе за нещирість.

— В-вибач. Я просто хотіла тебе п-підтримати, — сказала вона й замовкла. Після витриманої паузи обережно запитала: — Чи не завів Ярослав собі молоду к-коханку?

— Хм! — хмикнула Марина. — Коли ми одружилися десять років тому, то були молоді, нам було по двадцять із гаком років, то й тоді його секс мало цікавив, а зараз і поготів. Та що я тобі розкажую? Ти все знаєш. На той час Христинці було два роки, можна було б народити спільну дитину, а Ярик... Він і зараз не хоче її, каже, що ще рано. Ніко, мені вже тридцять п'ять! І щоразу розмова про дитину чоловіка дратує так, ніби під хвіст йому перця сипнули.

— В-він турбується про вас.

— Турбуватися й кохати — різні речі. Можна мати штамп у паспорті, жити під одним дахом, спати в одному ліжку й водночас бути страшенно самотньою!

Ніколь поспішила змінити болісну для подруги тему й повернулася до питання святкування Різдва.

— В-варя запече качку з яблуками, — сказала вона. — Т-ти ж знаєш, що так ніхто не готує! П-приходь із Христинкою, якщо Ярик не хоче.

— Я поїду з донькою до матері.

Ніколь здивовано скинула брови. Вона знала, що подруга багато років не бачилася з матір'ю, не спілкувалася з нею, хоча час від часу телефонувала знайомій у село, щоб дізнатися про рідну людину. У Марини все ще була жива образа на матір, яка вигнала її з дому, коли дізналася, що донька чекає дитину. Вагітній жінці довелося виїхати до міста, зняти кімнату в гуртожитку. Вона не зламалася: народила дитину, спочатку орендувала крісло в перукарні, де починала з манікюру, потім розширилася й почала займатися нарощуванням вій, фарбуванням брів. Коли було Христинці два роки, Марина познайомилася з Ярославом — підприємцем, гарним на вроду. Він майже одразу запропонував побратися. Марина погодилася, вийшла заміж, жила в чоловічій квартирі в новобудові. Ярослав придбав для неї приміщення, у якому дружина відкрила свій салон краси «Венера». Перші роки жінка гарувала день і ніч, щоб напрацювати клієнтів.

Перманентний макіяж став її фішкою, інші послуги зазвичай надавали наймані працівники. Уже на зароблені самотужки кошти Марина викупила ще одну залу, де відкрила салон татуювання.

Ніколь і раніше пропонувала подрузі налагодити зв'язки з матір'ю, але Марина не поспішала. У неї нікого з родичів більше не лишилося, але й образа не дозволяла їй зробити перший крок. Зазвичай на пропозиції поїхати до матері жінка говорила, що ще не досягла в житті тієї вершини, до якої прагнула.

— Напевно, мати гадає, що я з дитиною не вижила? Або стала повією, — говорила Марина. — А я приїду колись до неї світською, самодостатньою жінкою, щоб вона пошкодувала про свій учинок.

— Може, в-вона в-вже давно шкодує, — зауважила Ніколь.

— Ще рано! — повторювала подруга.

Зараз бажання Марини поїхати до матері ви́кликало подив.

— Т-ти, все-таки, п-поїдеш? — промовила Ніколь. — Н-нарешті!

— Приїду на Різдво, як подарунок!

— А Ярик?

— Я поїду з Христинкою, а далі... Там буде видно!

— Упев-в-внена, що все у вас буде добре! — сказала Ніколь і потиснула руку подруги.

З кав'ярні скульпторка попрямувала до своєї майстерні, де мала відбутися зустріч із замовником. Вона знала, що розмова буде важкою, але її робота мала хоча б трохи розрадити згорьованих батьків, і це її втішало.

Від кав'ярні до майстерні з виготовлення пам'ятників було рукою подати, тож Ніколь вирішила пройтися. Її компанія працювала у сфері ритуальних послуг і створювала здебільшого гранітні пам'ятники. Жінка так і не змогла полюбити камінь, який здавався їй холодним і нагадував про смерть, тому в майстерні був свій директор, а також менеджер, бухгалтер і робітники, які з гранітом були на «ви». Ніколь приймала тут індивідуальні замовлення для роботи з гіпсом та глиною. Це були матеріали, з якими скульпторці було приємно працювати, які слухалися не лише її рук, пальців, але й серця та душі. Ніколь була одна з тих небагатьох, хто в наш час міг реалізовувати свою творчість: вона мала власну майстерню, що дісталася їй у спадок від матері, та вже напрацьовану клієнтську базу.

Ніка дочекалася замовника скульптури у своєму кабінеті. Чоловік приємної зовнішності із сивиною на скронях був пригнічений, говорив тихо, ніби мертва дитина була все ще десь поруч. Він довго мовчки вдивлявся в малюнок, напевно, поринувши у важкі спогади, потім перепросив і сказав, що дитина дуже схожа, і погодився на роботу, яку запропонувала йому Ніколь. Вони обговорили матеріал, з якого буде виготовлена скульптура, і жінка повідомила, що вони мають ще раз зустрітися.

— К-коли буде готовий м-макет із глини, я вам зателефоную, і ви ще раз з-можете побачити і чи то дати з-згоду, чи відмовитися.

— Я впевнений, що все сподобається, — сказав чоловік і додав: — У такої чуттєвої жінки не можуть бути невдалі роботи.

— Д-дякую, але з-звідки ви з-знаєте, що я чуттєва? — запитала Ніколь, усміхнувшись кінчиками вуст.

— Ви... Ви ніби вся зіткана не з плоті, а з чистих хмаринок, — промовив замовник.

Він попрощався та швидко пішов, тихо зачинивши за собою двері.

Микола Іванович привів дівчат на ковзанку. Лізонька з Христинкою вже з пів години ганяли на ковзанах, сміялися, часом падали, підводилися й, узявшись за руки, знову мчали по льоду. Чоловік милувався онукою Лізою. Вона увібрала в себе кращі риси родини Маркелових: від своєї бабусі успадкувала світло-русяве волосся й великі, широко розплющені очі весняного неба, від матері — струнку фігуру, від нього — наполегливість і цілеспрямованість. Микола Іванович знав: якщо Ліза щось хоче, то доб'ється свого, не відступить. Бути першою та кращою, як і в дідуся, було у неї в крові.

Чоловік стомився стояти. Що не кажи, а вже шістдесят два стукнуло, тож ноги не ті — пішов до лавки, згріб із неї долонею сніг, присів на краєчок. Скільки ж цим ногам довелося побігати за все життя! Микола Іванович згадав, з чого все починалося — з поїздки за кордон у лихі 90-ті, коли диплом вишу поклав у шафу. Пригнав першу автівку японського виробництва з кермом праворуч, продав, віддав борг, помчав по іншу машину, і пішло-поїхало... Уже 1995 року відкрив свій перший автосалон, потім одруження, народження Ніколь, утрата дружини. Чоловік знав, що не зміг би перенести втрату жінки, яка була

для нього всесвітом, якби не донечка, яка тоді потребувала його допомоги.

Микола Іванович із неприхованою любов'ю дивився на спритну, як білка, онуку й розумів, що зараз є йому заради кого і для кого жити. Він мав достаток, був губернатором області, мав родину, без якої не міг собі уявити життя. Якби зараз запитали його, кого більше любить — доньку чи онуку, — то впевнено не зміг би відповісти, адже обидві для чоловіка були сенсом життя, а ось особиста доля в нього так і не склалася. Були жінки і є, навіть зараз, але ніхто з них не міг замінити коханої Віри, заради якої чоловік здатний був піти у вогонь і воду.

— Дідусю, як я катаюся?

Голос Лізи вивів Миколу Івановича із задуми.

— Чудово! Ти найкраща фігуристка! — промовив він лагідно.

— А Христинка?

— І вона також! Може, досить? У вас уже он чуби змокли!

— Як хочеться пити!

— А їсти?

— Бургер, дідусю, купиш? — запитала Ліза. — Ні! Краще сосиску в тісті!

— Ні, не дам!

— Дідусю! Дорогенький мій! Ти ж не залишиш улюблену єдину онучку голодною?

Чоловік подивився на Лізу, щічки в неї зарожевілися, очі світяться щастям, а в них — хитринка.

— Підемо, дівчатка, у нормальну кав'ярню, де можна поїсти й смачно, і корисно.

— Дідусю! Ти в мене найкращий! Ти знав про це? — засміялася Ліза, знімаючи ковзани.

— Здогадувався! — задоволено всміхнувся Микола Іванович.

Марина зайшла в супермаркет, щоб купити щось матері з продуктів. Хотілося привезти їй те, чого мати в житті не куштувала. У кошику одразу опинилися баночки з червоною та чорною ікрою, печінка тріски. Жінка йшла далі між рядами делікатесів і, не дивлячись на ціни, складала все в кошик. Вона надто довго йшла до цієї зустрічі, гарувала як кінь, намагаючись довести, що зможе всього досягти своїми силами. Коли тих сил не ставало, то думала про доньку, яка

була її стимулом і сенсом життя, також уявляла, як приїде до матері самодостатньою та щасливою. Наразі Марина досягла всього, до чого прагнула: мала успішний бізнес, автівку, була заміжня й мала прекрасну донечку. Жінка знала, що рано чи пізно побачить матір, і в цій зустрічі мав би бути поруч її чоловік, але поки вона сама не знала, чим закінчиться її поїздка, тому Ярослав сказав, що поїде поки з донькою. Марина боялася зізнаватися навіть собі, що не хотіла б, аби її чоловік побачив ті умови, у яких живе матір. Надії на те, що все могло кардинально змінитися, у жінки не було — вона добре знала свою маму й не вірила в чудесні перетворення. Старі образи Марина майже відпустила. Сказати, що пробачила все, не могла — просто залишила позаду жахливе життя в материнському домі. Усе покинула в минулому, як страшний сон, про який не хотілося навіть згадувати. Під час зустрічі з Нікою жінка вдавала, що спокійна, хоча насправді хвилювання вирувало всередині ураганом.

Накупивши подарунків матері, Марина взяла дві пляшки безалкогольного пива. Вона ненавиділа пиятик, сама майже не вживала міцні напої та тішилася з того, що чоловік її також не питує. Ярослав не лише не пив спиртне, але й не палив, що влаштовувало жінку. Чоловік любив Христинку, як рідну, піклувався про родину, дружину не ображав, але за десять років подружнього життя Марина не відчувала того затишку й тепла, що мали бути в родині. Вона могла змиритися з тим, що Ярик уникав сексу з нею і близькість між ними була все рідше, але не було такого, щоб він щиро її поцілував, торкнувся її волосся, пригорнув до себе. Ярослав був поруч, вони жили разом, а було відчуття, що мешкають під одним дахом добрі знайомі, які не сваряться, але й не гріють одне одного теплом своєї любові.

Минулого разу, а це було майже місяць тому, вони кохалися. Одного вечора Марина купила пиво та в'ялену рибу. Подружжя довго сиділо перед телевизором, разом роздирали рибину на шматочки, розмовляли, а потім пішли в душ змивати із себе риб'ячий запах. У надії, що такий вечір може повторитися, жінка купила дві пляшки пива. Завантаживши покупки в багажник автівки, вона поїхала на ринок по в'ялену рибу. Лише там можна було знайти жирного, непересушеного ляща.

Марина побачила чоловіка, у якого минулого разу купувала рибу.

— Яку бажаєте? — оживився торговець, коли біля нього зупинилася вродлива, гарно вдягнена білявка.

— Таку, щоб бажання виконала! — усміхнулася Марина.

— Тоді беріть ту, яка на вас дивиться!

— Ось цього велетня! — жінка вказала на чималу рибину.

— Гарний вибір! Цей лящ обов'язково виконає ваше бажання! — сказав продавець, упакувавши рибину.

— Сподіваюсь на те, — промовила тихо Марина.

Вона йшла з ринку, коли вже на виході помітила огрядну циганку, якої тут раніше не бачила. Жінка в довгій квітчастій спідниці, що визирала з-під куртки й сягала землі, попрямувала назустріч Марині.

— Красуне, дай руку, я поворожу! — запропонувала циганка. — Усю правду розкажу!

— Про себе я сама все знаю, — відповіла Марина.

— Тебе чекають не зовсім гарні новини, — не відставала від неї циганка. — Зміни в житті будуть ось-ось! Позолоти ручку — розкажу, які саме!

Почувши про зміни в житті, Марина на мить замешкалась і зупинилася.

— Більше ніж п'ятдесят гривень не дам! — сказала вона й простягнула жінці руку. — Ну, що там за зміни на мене чекають? Нумо, бреші!

— Фрайда ніколи не бреше! Пів сотні років розміняла й нікому не збрехала! Не хочеш правду почути — іди собі з Богом! — ображено промовила циганка.

— Гаразд! Беру свої слова назад! — посміхнулась Марина.

— Тоді слухай мудру Фрайду! — сказала циганка й повернула руку жінки догори долонею. — Бачу, ти заміжня, маєш чоловіка й дитину, маєш достаток, але під твоїм дахом не живе щастя.

— І що далі?

— Незабаром на тебе чекає далека дорога.

— Сама знаю.

— Нічого нового в тому домі на тебе не чекає, а ось в особистому житті... Навіть важко пояснити!

— Кажі вже, як є. Мій чоловік має полюбовницю?

— Не можу певно сказати, але він тебе не кохає, — промовила циганка і, витримавши паузу, додала: — Незабаром ти сама дізнаєшся

всю правду й вона тебе шокує.

— Та кажи вже все!

— Більше нічого не скаже стара Фрайда! Ти сама все визнаєш! — невдоволено сказала жінка. — Давай гроші та йди собі з Богом!

Марина поспішила піти з ринку. Вона сіла в автівку, але зрушила з місця не одразу.

«Під моїм дахом не живе щастя, — думала вона. — Як правильно сказала Фрайда! Добробут не завжди означає, що ти щасливий. Хіба то щастя, коли за секс із чоловіком платиш пляшкою пива та жирним лящем?»

Марина нервово розсміялася. Вона обожнювала свого Ярослава й кохала б навіть тоді, якби він був імпотентом, але в нього все було гаразд, окрім того, що чоловік уникав близькості з нею. Їй було важко спати в одному ліжку з тим, кого вона хотіла, а він повертався до неї спиною. Жінка пробувала обнімати його, цілувати шию, спину, лащитися до коханого, а Ярослав або вдавав, що спить, або відсторонювався від неї та говорив: «Вибач, люба, не зараз. Я страшенно втопився». Марина була привабливою блондинкою, доглянутою, худенькою та стрункою. На таких заглядаються чоловіки і, якби вона побажала, не відмовилися б провести ніч із такою жінкою. Але Марина жодного разу не зрадила своєму Ярику, хоча могла б. Жінка хотіла кохатися лише з тим, кого по-справжньому любить, навіть після пляшки випитого пива із солоною рибою.

Того ранку Ніколь прокинулася у своїй спальні. Вона вирішила кілька днів перед Різдвом відпочити, не братися за нову роботу в майстерні, тож і не ночувала там, а лягла спати на своєму ліжку в спальні. Жінка прислухалася: тихих кроків Варі не було чути. Ніколь накинула халатик, намацала ногами капці, взулася й вийшла зі спальні.

Вона застала хатню помічницю на дивані за розгляданням фотографій у старих громіздких альбомах. Коробка із світлинами стояла в шафі на верхній полиці, та її нечасто звідти діставали.

— Ніко, люба, ти прокинулася? А я й не чула, коли ти зайшла, — промовила Варя, знявши окуляри. — А я тут вирішила згадати минулі часи.

Вона закрила альбом, бо добре знала, як згадка про давні події може ранили чуттєву душу Ніколь, тому хотіла переглянути старі світлини, поки жінка спала. Поява Ніки була для неї неочікуваною, і Варя поспішила скласти альбоми назад у картонну коробку.

— Н-не треба, я т-також хочу подивитися, — сказала Ніколь і сіла поруч.

Молода жінка взяла альбом зі своїми дитячими світлинами. Його оформляла та вклеювала фотографії її мати. Обидві розглядали пожовклі від часу світлини новонародженої Ніколь, читали записи щасливої матері дівчинки, гортали далі, де жінка до подробиць позначала зріст, вагу дитини та появу її перших зубів.

— Навіть не віриться, що з того часу минуло стільки років! — промовила Варя. — Наша дівчинка виросла, стала дорослою, має красуню донечку, визнання, успіх. А ось чоловіка поруч не має!

— Мені досить одного з-заміжжя, — спокійно відповіла Ніколь.

— А той, до кого наша дівчинка бігає на побачення? — Варя хитро зіщурила очі. — Варя все знає!

— М-микола? То не та людина, з якою м-можна п-п-рожити все життя. С-скажу тобі відверто, що м-мені добре з ним, цікаво, у ліжку також нічого, але... Як т-тобі пояснити?

— Як є, дитинко, так і розповідай! — промовила Варя лагідно.

Вона обійняла Ніколь за плечі, пригорнула до себе, молода жінка довірливо поклатала голову їй на плече.

— Х-хочеться п-прокидатися і щоб п-перша думка — про нього, лягати спати — з-знову п-про нього, щоб не можна було дихати б-без коханого, а день б-без нього з-здавався роком, — говорила Ніколь тихо. — І щ-щоб серця билися в унісон, дотик рук — обпікав, у холод — з-зігрівав, щ-щоб він був ж-життям і моїм сенсом. А по-іншому я не хочу. Т-ти мене розумієш, т-тітонько?

Варя ніжно провела долонею по спині жінки, зітхнула.

— Як я тебе розумію! Послухала тебе й згадала свою молодість, коли такі самі мала почуття до молодого чоловіка. Як я його кохала! Не могла дихати без нього, їсти, спати. Та що там казати?! Жити не могла! — сказала Варя. Вона помовчала, поринувши в спогади, а Ніколь затамувала подих у надії, що тітонька розповість про своє минуле. — Майбутнє моя уява малювала таким світлим і райдужним, таким, як було моє кохання. Любов часто буває сліпа, тож я не

помічала нічого поганого в наших стосунках... Так, я була осліплена коханням, купалася в щасті, як земля навесні — у сонячних променях, і не думала, що вмить можуть набігти хмари, затьмарити сонце й заgrimіти лихом нещодавно світле небо.

Варя замовкла, і пауза затягнулася.

— Щ-що т-трапилось з вашим коханням? — обережно запитала Ніколь.

— З нашим? — сумно промовила жінка. — З моїм коханням. Те, що любов була однобока, стало відомо вмить. Це трапилось тоді, коли я завагітніла та сповістила про це коханому. Була впевнена, що, дізнавшись про те, що є плід нашої любові, він зрадіє, але все пішло в прірву. Моє кохання, майбутнє, моє життя — він усе зруйнував ущент, коли я почула його слова.

— Він в-відмовився від тебе й дитини?!

— Моя люба Ніколе! Якби він сказав, що не хоче нас бачити, то я б зрозуміла. Ні, спробувала б зрозуміти! Але ж він з усього розгону встромив у моє серце ножа. Знаєш, що я почула? Що він мене ніколи не кохав, просто не було з ким переспати, тож я була його тимчасовою бабою. Бабою! Уявляєш, як це почути від людини, яка була для тебе твоїм усесвітом?!

Ніколь відповіла, що навіть уявити страшно, який біль довелося пережити від почутого.

— Але це ще не все! Він називав мене одноокою камбалою, на яку жодний чоловік не подивиться, а я маю йому ще подякувати, що спав із таким страховиськом, або навіть і заплатити, — продовжила Варя.

— Як низько й підло! Т-тварина! — вирвалося обурливе в Ніколь.

— Кожне його образливе слово врзалось в мене лезом ножа, — продовжила розповідати Варя. — «Ти хочеш вилупити такого самого виродка, як ти сама?!» — кричав він. Сказав, якщо я не вб'ю «вилупка», то він нас порішить обох. Я не вірила своїм вухам, свідомість не сприймала слова людини, яку я безмежно кохала, і моя любов перетворювалася на презирство ще більше, ніж було кохання. Я сказала, що ненавиджу його, забрала свою сумку з документами та речами й пішла геть. Віриш, Ніко, тоді в одну мить весь світ перевернувся дригом?

Варя розповіла, як пішла світ за очі, ішла довго, не пам'ятала навіть скільки й куди. Мала б плакати, але сльози скам'яніли, як і її душа.

Дорогою сигнарили машини, але жінці все навколо було байдуже — у голові дзвеніли лише вбивчі слова. Варя дійшла до якогось села, зайшла в стару порожню хату, там і заснула. Спала довго, іноді прокидалася і, зрозумівши, що знову опинилася в жорстокій реальності, упадала чи то в сон, чи в забуття. Коли вже не змогла заснути, згадала, що в сумці є кілька снодійних таблеток. Ковтнула їх, не запиваючи водою, здалося, що буде мало, то випила ще й інші, і знову реальність відпустила її від себе. Коли прийшла до тями, то страшенно болів живіт, а згодом почалася маточна кровотеча, але Варя була вже в стані байдужості до всього, навіть до свого життя. Настала ніч, потім день, коли чоловік прийшов косити траву на подвір'ї покинутої хати, почув тихий стогін, зайшов і побачив бліду як смерть, непритомну жінку.

— Опинилася я в лікарні, — продовжувала розповідь Варя. — Дитинка моя завмерла, можна сказати, що я сама її вбила. Час був утрачений, і в мене виникли серйозні проблеми. Тож, щоб врятувати мені життя, видалили всі жіночі органи — і залишилася я зі спустошеною душею та порожнім черевом. Оклигавши, я виписалася з лікарні, а йти було нікуди, тож прилаштувалася помічницею в церкві, де мене годували й прихистили. Хотіла піти жити в монастир, але не змогла — відчувала, що Всевишній не пробачить моїх гріхів, тож поїхала до міста, щоб почати нове життя. А перед тим дала Богові слово, що ніколи не підпущу до себе жодного чоловіка, аби тільки пробачив мені дітовбивство. До садиби твоїх батьків ішла, бо прочитала оголошення. Мало ж мені хоча б раз усміхнутися щастя? Мене взяли на роботу, незабаром народилася ти, і я полюбила тебе, як свою дитину. Тепер ти знаєш все, Ніколе. Стільки часу нікому не розповідала, а тут найшло на мене! Та й минуле вже позаду, відірвалася я від нього й живу давно новим життям.

Ніка, розчулена почутим, обійняла Варю, розцілувала її щоки.

— Т-ти моя найкраща т-тітонька! Люблю тебе безм-межно! — промовила вона схвильовано.

— І я тебе, моя люба! — сказала Варя й непомітно утерла зрадливу сльозу.

— Н-навіть с-страшно уявити, що тобі довелося п-пережити!

— Вибач, моя хороша, що розтривожила тебе! У мене настало прозріння, але занадто пізно, — зітхнула жінка.

— П-прозріння, — задумливо повторила Ніколь.

— Так, прозріння! Це коли припиняєш бачити в людях те, чого в них ніколи не було.

— Але ж т-ти могла й можеш ще влаштувати с-своє особисте життя! Т-ти така хороша, добра, розумна!

— У мене є родина, є названа донечка Ніколь, онучка Лізонька, маю дах над головою, то що ще треба? Ви — моя родина!

— Ще п-подивимся альбоми? — запитала Ніколь, поглянувши на жінку зволоженими очима.

— Може, на сьогодні досить? Нам ще треба на ринку скупитися до Різдва, а якщо засидимося, то всіх качок розкуплять! Не хочу відступати від традиції — запечу качку з яблуками та рисом.

— Т-тільки ти вмієш її так с-смачно готувати!

Ніколь узяла альбом, щоб укласти його в коробку й знову залишити на верхній полиці шафи на тривалий час, коли з-під обгортки випала світлина. На ній була молода мати поруч із жінкою, дуже подібною на неї.

— Як вони схожі! — промовила Ніколь, затримавши погляд на фотографії, яку раніше не бачила.

— А як же! Рідненькі ж! — промовила Варя й прикусила язика, второпавши, що бовкнула зайве.

— Як то? Рідн-ненькі? — здивувалася Ніколь.

— Я... Я хотіла сказати, що схожі, мов рідні, — виправилася жінка. — Напевно, подружка твоєї мами.

Ніколь не повірила Варі, нутром відчула у її словах фальш. Вона непомітно забрала світлину, а альбом у коробці перекочував у шафу.

Зранку Марина прокинулася з важкою головою. Вчорашня спроба провести приємний вечір із чоловіком не вдалася. Ярик немов вгадав її наміри й на пропозицію подивитися разом цікавий фільм за пляшкою пива з рибою відповів, що стомлений, навіть виснажений роботою. Марина жбурнула рибину в холодильник, поставила туди пиво й не захотіла вечеряти. Вона прийняла душ, лягла поруч із чоловіком, обійняла його, поцілувала в шию.

— Облиш! Лоскотно! — сказав Ярослав, легенько відсторонивши від себе дружину.

— Чому? Чому, Ярику?!

- Що не так?
- Ти все сам розумієш.
- Не зовсім.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ